

مدیر: سعید شهبازی
بو روزنامه آذربایجان نشر انکاری در
سیله بازار بلوب موند انتشاره
تو به لور.

آذربایجان

شماره ۱۵ ایکنجی دوره

تک شماره نیم ریال
آره ایکنجی ۲۵۰ ریال
۶ آیه ۱۲۰
۳ ۶۰

جمعه ۶ مهر ماه ۱۳۲۴
کولده ایک سیاسی و اجتماعی بر روزنامه در

فرقه او یونجاق دکلدر

خلقین فرقه مزه اولان حس و غیثی
چوقلاوینی بو قودان او یادوب تشکیلات مزه
چیکمه دور. مختلف طبقه و دست لره
منسوب اولان اشخاص گروه گروه
دست دست کلوب درخواست یلاووب
اوز لرینی عضو اولقه معرفت ایدر لر.
بو آقیتنی نین ایچریسینه باغشی
آداملار و ساغلام فکری آزاد بواهلار
تجربلی دموقراتلار اولدینی حکیمی
بیانچی عنصر لره وارد.

بو عنصرلر کناره مضافت ایشکن
مایوس اولوب بیزه تشکیلات مزین
ایچریسینه او یون آچماق فکریسینه دورلر.
بونلارین بعضی جوق شیطانلیق
و بدذاتلیق ایله ایش گیریشیلر اول
فرقه دن چیمتین مرام مسلکوت دم
وریر سونرا خرده و اهیئت نضره
کنن ایرادلره ساد عضولرین اهت
دیندن سوء استفاده ایشک چالیشلار.
بونلارین نیرنک و حیللری جوق
ماهراندو بر وقت عضولریمزین و
مؤسلسریمزین بعضیلرینی تمجید ایدر
آچماق بر یا نیچه غره نسبت بدینلیک
گوستریرلر. آیری بر وقت فرقه باشینه
دورالردن برینه تعلق دیر آیرلرینی
پارایان باوامیان تهتلر ایله لکه لندیر
مگه بو واسطه ایله اورتابا نفاق سالماقا
چالیشلر.

البته بو حقه لرین قابغینی آلباق
جوق تیز بر زمانه مسکن اولاجا قدر
وفرقه عضولری جوق تیز لیک ایله اول
ری تانیوب آغزلرینی بو ماجاقلر بوندن
جوق بحث ایشک گلنز.

قورخولی و اراماز عنصرلرین باهیچی
غیبه و مسلک مخالف لرین تشکیلا
تیزه سوخولالری در. بونین ایندین
قابغی آلینازسه فرقه جوق تیز بر
زمانه شکست تابا ییلر.

بونلار فرقه مزین سیرلرینه قیدو
شرط ایله داخل اولق ایشیلر دور.
بونلار او آداملار دور که دیرلر
بیز سیزین شمارلرین هاموسینی قبول
ایده ییلریک.

اونلار دینت بعضی بیزیم
سلیقه مزه او یون دکلدر ییز دموقرات
اولادیق اما بوماده لره سوز بر مرک
بیز اولارلره دبلیلیک که سیز بو بوروب
اوز مسلکوز موافق بفرقه تودون
بیزیم مسلکوز بودر کیم بو مسلکی
نامیله قبول ایدرسه بیزیم هر گمیزه
داخل اولاییلر کیم قید و شرط قویق
ایسترسه بو بوروب گنشین فرقه اوندن
اوتری دکل که هر کس اونین ایچینه
اوزنه مخصوص بر مسلک ور بر نسپ
تظیف ایشین فرقه حکمکر لره مسلک
تشکیلاتی در اونین چون عضولری بر

مرام و بر نظامه تابع اولمالی دورلر.
پاسانچی عنصرلر ایشینه بگمزه
گوره بعضی شهرلره تشکیلات مزه ول
تاپایلیشلر اونلار دینت ایچریسینه
مرموز آداملارده وارد.
بیز بونی آشکار صورتده دیریک
بیز دموقراتیک فرقه مزین مرام و نظامی
داغلبنده هر کس اوز فکریسین بیان ایده یار
شمارلریمزین نامیله قبول ایدن اشخا
صین شهید تغیلدرین ایشینک بیزیم
مهم وظیفه لریمزدندو لیکن شعاریت
خارجینه ایدیلون پیشنه دارلر بیزیم
دشمنلریمزین تلقینی اولدینی ایچون
ابدأ نظره دوتولیاچاق او فکریلر
اطرافینده اصرار ایدنلر ایسترفرقه نین
کنکره سینه ایستر آیری مؤسسه لره
گودونورسه جوق ساده بر صورتده
تشکیلاتنن اعراج ایدیلر چکدر.
اطرافه انتخاب ایشینت اوتری

گیدن فرقه مامورلری بونی آچیق و
آبدت بر صورتده فرقه یه داوطلب
اولانلارین نظریته پترملی دورلر.
اگر بو کیم آداملار کنکره یه
انتخاب ایدیلریش اوله لر زحمت
چکوب کلمه سینلر اونلاری اعتبار
نامه کمسیونی رد ایده چکدر.
دموقرات فرقه سینه دموقرات
اوله بان آداملارده بر یوقدر.
مراجعتنامه گوسترمان شمارلری
اصلاح ایشک مسکن دور لیکن اونلارین
اساس و بر نسپنی دگشک اولماز.
ملی دیله تدریس معنی فرهنگ
و اقتصادی مضتارینن قانون اساسی
اوزونده قورولماسی لازم اولان ایچون

بو حق و اختیاری آذربایجان
خلقی قسرق ایل بوندت اول سلاح
کوجله آلفه موفق اولوشدر ییز
اونی دیر یلنک ایستریک.
بالانچی دموقراتلار ایله دیرلر
آذربایجان سوزینی سیله آغره آلباق
اولماز اصلا آذربایجانلی نین دبللی بوقدر.
یا ایشک آذربایجانیت و اولدینی
چکوب تهرا ت آبارتلار باره سینه
دانشماق زلف باوه نوقوناق بیکدر.
عصریمز بو سوزلره گولرواونی
دینلری مسخره ایدر.

یله دموقراتلار بو بوروب ذوالفقاری
کیسی اوز خصوصی و فامیلی دموقرات
فرقه لرینی قوروسونلر بیزیم اونلاریله
رفاقتمز دوتلار.
بلاانچی دموقراتلار ایله دیرلر
آذربایجان سوزینی سیله آغره آلباق
اولماز اصلا آذربایجانلی نین دبللی بوقدر.
یا ایشک آذربایجانیت و اولدینی
چکوب تهرا ت آبارتلار باره سینه
دانشماق زلف باوه نوقوناق بیکدر.
عصریمز بو سوزلره گولرواونی
دینلری مسخره ایدر.
یله دموقراتلار بو بوروب ذوالفقاری
کیسی اوز خصوصی و فامیلی دموقرات
فرقه لرینی قوروسونلر بیزیم اونلاریله
رفاقتمز دوتلار.

حسرتم!

ای بینوا گونول نه آوام دو توسان
وضع یریش ملتی بیر دم اونو توسان
بو سوزیلن عجبی که اشگی قوروتوسان
سنه ندن ؟ سویتجلی حالته حسرتم ؟

لاجه بو وضع ملت ایدومور اثر سنه
تولید ایدوب بو عشق وطن چوخ غطرسنه
اوضاع حالی شرح ایلوم مختصر سنه
حال وطنه نضر و مباحاته حسرتم
دوتت بیر طرفه غصه و غونا به دور حیان
چوخ قانلی بیر محیط و جانبلی یرمکان
طوفانلی یر دیز و مهاتبلی یر دومان
نور شعاع بعش سماواته حسرتم

ابلرلر تکان بیوب ایلدی ظلمی بر طرف
هرمت ساییلدی بوایش یر بیوک شرف
حریت اولدی اهل عسوم عالی هدف
اوز ملتده یر بیله سوقانه حسرتم .
تهربز - بتاریخ ۲۴۶۳۳ مظفر

ایشیمیز ایک مسئله سی

بو کون دنیا نین فارشینه دوران
ان مهم مسئله لردن بیرده ایشیز لیک
مسئله سی دور. ژاپون محاربه سی قورتار
دبقدان سونرا آمریکا دا پنی نیکلمش
سلاح کارخانه لری تعطیل ایشک مجبور
اولدی - کارخانه لرین تعطیل ایشک
سی مینلرجه کارگرن ایشیز قالما
قنه و عائله لرینین بدبخت اولدینه باعث
اولوب گوندن گونه آمریقا ده ایشیز لرین
سای آرتماقدور .

ناس آزانسین ویردیگی خبره گوره
حکجن هفته نین اولنه قدر اعتصاب
ایدلردن زیاده ۲ میلیون ۷ یوزمین نفر
آمریقا ایشیز قالمشدر هله بو یر
آز مقدادان عبارتدر چونکه آمریکا
سلاح کارخانه لری تدریجی صورتده
تعطیل ایشک باشلابوب و بو کارخانه
لرده ۱۹ میلیون زیاده کارگروا در
بونا گوره اگر یر آز سونرا عموم
سلاح کارخانه لری و سایر کارخانه لر
که جنگی محصولات وجوده گنیر بر
دیلر تعطیل اولونسا ایشیز لرین سای
۱۹ ملونتا بالغ اولاجا قدر .

یاجین شرقده او جمله دن ایرانا
ده ایشیز لیک گوندن گونه آرتماقدور
مرکز ده اولالمر و حکومتی اداره
ایدنلر ایدنا خطری دنخ ایشک فکرینده
دکلر . اگر بو تزلیکده بیکارلقین
فارشینی سد ایشیلر شبهه سیز ایرا
تیلارین حیاتی دهشتی یر خطر تهید
ایدچکدر .

انجمن وزیران پنج دولت خاتمه مییابد

ملت نیشناسندولی از حکومت ارتجا
عی یونان که در کنار مدیترانه واقع
شده با حساسترین نقاط امپراتوری
بریتانیای کبیر تماس دارد ابدأ حرفی
بیان نیامده است .

مسئله حکومت اطریش و معادن
نفت آنهم از جمله موضوعات بفرنج
این انجمن است اطریشها حاضر هستند
با دولت شوروی راجع بمعادت نفت
خوزستان که محصول آن سالانه از
یک میلیون تن تجاوز میکند قراردادی
منفقه سازند که نصف محصولات نفتی
را بوجوب آن قرارداد به دولت شوروی
واگذار کنند ولی انگلیسها باین قرار
قبضه در صفت .

مولو توفیق چیشخی
لندنده شورالر اتقافی حکومتین
خارجی ایشلر کبیری آغای مولوتف
شورالار اتقافیه مدنی رابطه ساغلبان
انگلیس جمعیتی طرفیندن تشکیل اولان
طنطه لی مجلسده چیش ایدرک
دبیشدر : من چوخ افشار ایدریم
که بو انجمن واسطه سیله انگلیس
ملتینن عالمی و ضایلیری ایله باغیتنه
تانیش اولورام انگلیس ملتینه بیزی
سونلرین اعدائی چوخدر لیکن بونی
گرتک اونونامان که بیزه فارشی ضد
شوروی تبلیغات آبارتلارده واردیلر
که جمدی بر صورتده چالیشلار شورالر
اتقافیه انگلیس ملتی آراسته نفاق
تورسینلر .

تلگرافاتی که بلندن بخابره شده

جراجه دست چپ که نایبند اکثریت ملت هستند و جرایه دست راست که مدافع حقوق يك عهد مصدودی میباشند و مردم آذربایجان و سایر نقاط ایران هر يك تلگرافاتی به لندن مضایره کرده وضع ضعیفی ایران را هر کس بغر اخور حال خود تشریح کرده اند هنوز از امکانات آنها خبری در دست نیست ولی چنانکه وزارت امور خارجه اطلاع میدهد و جرایه تهران هم قید مکرده اند راجع بتلگرافات جرایه دست راست سفارت کبرای ایران در لندن اعلام ای صادر کرده در طی آن از وضع ضعیفی ایران اظهار نگرانی نموده است و سنگ استقلال پرستی را بر سینه خود زده چنین وانمود کرده است که استقلال کشور ایران در مخاطره افتاده مانسی دانیم مقصود سفر کبیر از اظهار این نگرانی چه بوده و کدام طرف استقلال ایران را در مخاطره انداخته اند

کسانیکه در ایران هستند بهتر از سفیر کبیر لندن وضع رقت بار لولاد دلبوش را مشاهده می نمایند اینها هر يك پیراهن متوسسی قناعت کرده برای تاین بودجه هنگفت سفارت ایران در لندن کار میکنند تا آقای سفیر کبیر باخوشی و رفاهیت باتومیل آخرین سیستم خود شریفه خیالان های لندن را گردش کند و در دستخیزترین لحظات حیاتی ایران که بوجود او احتیاج است لطفاً مفرط بغواهد گویا آقای سفیر کبیر تلگرافات جرایه آذربایجان ایران را از اول ندیده و یا از دین آن مفرط خواستند و الا اگر نظری به آنها انداخته بوحشر گریهای حکومت مطلق المنان ضعیفی ایران می میردند و تبعید آذربایجان و توقیف جرایه آذربایجان را می شنیدند و بخفه کردن آذربایجان می میردند و کتک زدن نایبند مجلس را مشاهده می نمودند و اهانت باصول دموکراسی را از نزدیک عطا می کردند حتی حاضر نشدند که لمر قات روزنامه های اجیبی درست را بخوانند

از قرار که اطلاع حاصل شده در نوشت تلگرافات روز جرات آزادی خواه ایران را که از دست حکومت مسند و غیر قانون ایران که می دارد خود را بیاس دموکراسی مجلس سلوک باجمن دولت شکایت کرده چلب و شرح کرده است و بزمی گویند اولین دولتی که موضوع حکومت ایران را در اجمن لندن مطرح کرده وزیر امور خارجه آمریکا است

ولی با اینکه آقای سفیر کبیر ایران در لندن تشریف دارند و از نزدیک ناظر این جریان هستند ابداً این وقایع را ندیده گرفته و مالک دین آن سفیرت حواست اند و اینک سنا تلگرافات ضعیفی جواهر کلام نایبندی نظر ایشان را جلب کرده و فوری با انتشار اعلامیه از استقلال ایران که در حقیقت استقلال جواهر کلام نایبند است اظهار

نگرانی کرده اند ولی غافل از آن هستند که در ایران آنچه را که جواهر کلامها را اورش قائل نیستند استقلال ایران است و آنها همچنانکه آزادی و دموکراسی را برای پیش بردن نیت پلید خود آلت تبلیغات قرار داده اند استقلال را هم وسیله تبلیغ قرار داده در عین حالیکه ریشه ایران را ازین میکنند دم از استقلال میزنند

امروز کوچک و بزرگ همه میدانند که دوست سال مدعی ما را امثال نایبها و جواهر کلامها و سید ضیاء ها فراهم ساخت دیگر ملت ایران در این موقع که دنیا بدون افران از آزادی دارد بهرمنند میگردند حاضر نیست زیر بار آنها بروند خواه تلگراف کنند و یا خواه اعلامیه صادر نمایند

آبریک و تقاضای دعوت از آمارا

فرقه دموکرات آذربایجان با استحضار از مواد بیابیه منتشره فرقه مقدس دموکرات آذربایجان که بگانه وسیله پیشرفت مقاصد مشروع آزادی و حفظ اصول مشروطیت و قانون اساسی کشور ایران است اهالی آستارا محسن نظر استقبال تبریک میگویند مهربابوب شکیا آستارائی صفری حبیب الهی خالقی نعمت الهی خالق زاده ابراهیم برنو یوسف الهی عیسی احمد نعمانی آذری ابوالفضل عبدالهی محمد خدا دادی غلامحسین رحمانی سهراب بودهرام جعفر اسدیل عزیز بود اسرافیل معنوی مهر قنات موسوی مصیب مهر یوسف

تشکر از مهربان برای باز شدن حزب دموکرات که مقصود این ملت ستم دیده مظلوم را برای راضائی طرف سعادت تبکبندی است ما اهالی مهران با صمیم قلب و با طلوس نیت قدردانی و تشکر عرض می نمایم - محمد لیل آذر - سید حسن مدنی - وحی قلی اجاری - آقا علی فردوسی - عزیز محمود - محمود خود کلامه - کریم کوچی - احمد کشانچی حسن صباغ - مراد اراهم - مشهور علی عسکر - اساجیل زورنی

تلگرافی که از سراب کبیر دموکرات آذربایجان شکلات کبیر دموکرات سراب را محوم هم میبند آذربایجان تبریک گفت موقت آن فرقه را خواستار ملکی کریم عزیزی محمد اسد اکبر حسن سرابی

تفکر و قدردانی هرورقبنه حیات اینجانب بارضی مرض روح گرفتار شده بود در امرالجه ماهره جناب آقای دکتر علیوف عضو محترم بیاترستان دوروی بهودی کامل حاصل کرده اینک بدینوسیله از کلبه کارمندان بیاترستان باد شده مخصوص از جناب معظم الهی متشکر و سپاس گزار هستیم برهائی مرتدی

چاپخانه اطلاعات

آذربایجان بار دیگر فریب نخواهد خورد

خائنان مبین فروشی که نه فقط تهران بلکه تمام ایران را بیهای نامین زنده گی پلید و تنعم وجود پست خویش پیش فروشی نموده و ستم بدبختی و تحت حمایتی یک ملت ۱۵ میلیون را در لفافه رژیم فلدوری و دیکتاتوری با دستهای جنایتکار خود امضا کرده اند حق دارند از تشکیل جبهه نیرومندی در آذربایجان بهراس افتاده و بقابلت های خود برای اختناق و از بین بردن آزادی بیفزایند - زیرا آنها بهتر می دانند بگانه عاملی که میتواند در مقابل مداخله شخصی و مقاصد خائنه آنها قیام نموده و مانع از انجام نقشه های شومشان گردد همانا آذربایجان و اهالی نجیب و باشاهت آن میباشند که شهادت سوابق تلویخی خود تا کنوت در هر موقع مقتضی برای بر طرف نمودن بوغ استبداد و خودکامگی از گردن نجیب ملت ایران مردانه قیام نموده و با دادن قربانی های بیشمار و ابراز شهنشایی نظیر ستم مقاومت و استبداد طلبان را در هم شکسته و بتحصیل مشروطیت و آزادی برای تمام ایران نائل آمده اند متباین آزادی مقدس برانز سادگی و صفی باطن آذربایجان بزمکاری و دغل کاری خائنان بیست مورد تجاوز مرگزشتیان بی انصاف گردیده و دوستی آن مرکز زورگو و قلدر پرور آذربایجان را نه تنها از رسیدن حقوق مقله بلکه از داشتن کترین حق حیاتی محروم نموده است

البته امر و از در مجموع موقبت مقتضی تشکیل حزب دموکرات آذربایجان و استقبال گرم و شایان توجه قطنه اهالی آذربایجان از این حزب و مخصوصاً پوستن تشکیلات مهم و وسیع آذربایجان بدان بستزله ضربت عطشی است که بر دیگر مشنوم خائنین ولودشده است

امروز اشارة مفهوم شمار های دوازده گانه - ب دموکرات در تمام آذربایجان و ایران و جایگیر شدنشان در تمام قلوب حساس و مبین پرست - نه قیام مجدده و پادمانت است که

انجمن وزیران داد شده با اعتراض دارند

موضوع خارهای دارو داتل و اراضی ارمون نشین ترکیه هم سرملو این اسکا لات که دیده است ترکیه رسماً اعلام داشتند که حاضر نیستند بیک وجه از خاک خود را دیگران بدهند حال آنکه ارامت با شدت هر چه تاسر اراضی خود را از بلژامنده امپراطوری عثمانی مطالبه می نمایند

تمام اشکالات سر این است که دولت شوروی میخواهد به مدبرانه دست بساید و انگلیسها سعی دارند گذارند حتی شوروی ها بر سکنار مدبرانه هم بر ستم این خلاصه اخلاقات موجوده در انجمن دولت است ولی موضوع اختصایات کارگران آمریکا و کادا و ازدیاد روز افزون بیکاران جهات همه را منحوش گردانیده است

دنیا در هفت روز گذشته

هذاکرات وقت در لندن هبت نایبندگی اقتصادی آمریکا که تحت ریاست سنتر ایگس کار شناس اقتصادی آمریکا از اولین دور تشکیل انجمن وزراء ۵ دولت در لندن میباشند مشمول فعالیت هستند

در طی هفته گذشته اخباری راجع بفاکرات این هبت از روزنامهات و در آژانسهای خارجی بدست آمده این است که نایبندگان آمریکا چنین احساس کرده اند تمام سرزمینهای تحت خیزخاور میانه تحت نفوذ انگلیس است اینک در صدد جلب موافقت انگلیسها هستند تا آنها هم شواسته از این معادن طلا نصیبی برسد ولی وجود دولت شوروی در جوار معادن خاور نزدیک حل قضیه را حکمسی مشکل گردانیده است و روی همین اصل است اخباری که هفته گذشته شایع بود در صفحات روزنامه ما هم جزو اخبار خارجی درج گردید این است که موضوع معادن سوریه و لبنان و ایران مخصوصاً در انجمن لندن مطرح گردید است ولی تا کنون در این نسبت کوچک ترین اطلاعی بدست نیامده است و شاید هم توافق نظر حاصل نشده است

۴ - در ژاپن

ژنرال مک آنور تمام قوای نظامی ژاپن را خلع سلاح کرده حتی مامورین شهرانی را هم شاید خلع سلاح بکنند وزیران و فرماندهانیکه در موقع حمله به بیروار در راس حکومت قرار داشته با خود کشتن می نمایند و توسط قوای آمریکائی بلو داشت می گردند هیروهیتو که شایع بود میخواهد از امپراطوری استعفا دهد رسماً از طرف مقامات ژاپنی تکذیب گردید و این امر قریباً جزو معلات است طبق فرمان ژنرال مک آنور تمام تانکها و سایر وسایط و اسلحه های مهمات و خواربار و لباس و جواهرات و طلا و نقره ژاپن است تحت نظر فرماندهی متفقین قرار گیرد بر حسب اطلاعی که رادیو سنکاپور داده است ژنرال مک آنور دو نظر دارد طی هفته آینده با امپراطور ژاپن ملاقات کند و معادل آمریکا بایست امر خیلی اعبت قائل هستند

اداره روزنامه آذربایجان

بجایان متراخات جنب کارلا شرکا مستقل کرده

جوادی شهبازی نجفی جوانی کیوانی و ارضیان قهرمانی مصفا زاده هابنشی قهرمان کاشمی حسن قناتی بوملوان صفاری اساجیل قلیزاده جبار نیکو ایبانی محمد اسین کریمی قلی بوردی طهباسی جوانی طالبی کریمی مسکنی اسکندری سوری رحبزه ملتزاده قادری طیبازی احمد زاده محمد زاده اوسونیان بدله صبحی سوماتا زوری قاسمی هاک امبرلو علی زاده غزالی حدودی - یدی عزیزی شکوری تیور میرزا آقا حورده مالک هاشمی حورده خوشبخت میرزا بان حورده مالک کریمی مالک